

Oglasi, pripisana itd. ukataju i računaju se na temelju ostalog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglasno itd. imaju se napuniticom ili poloznicom post. urednice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod narucbe valja točno označiti ime, prezime i najbliže pošta predbrojalka.

Tho list na vrijeme ne prima, nika to javi odpravnitvu u ovršenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napislo „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 847849. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom narodu malo stvari, a nologa svo polkvazi“. Narodna postovica.

Izlazi svakog četvrtka o podno.

Netiskani dopisi se ne vraćaju nepodpisani ne tiskaju nefrankirani ne primaju. Predplata za poštarinom utopi 10 K u obće, 1 na godinu 8 K za nultaku 1 na godinu ili K 6—, odn. K 250 na pol godine.

Izvan carevine više poštarinu plaća i utakuju se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., zaostali 20 h., koli u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u „Tiskari“ Luginja u dr. prije J. Kropotić i dr. (Via Glauja br. 1), kamio nekak „narodoviju“ sva pisma i predplata.

Odgovorni urednik i izdavač J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Glauja 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, il. kat).

Talijani Primorja i naš jezik.

(Konać)

Uredništvo „L'Indipendente“ bilo se je već prije u jednoj vijesti izjavilo protiv učenju našega jezika od strane Talijana Primorja, jer da poznavanje našeg jezika nepružila Talijanom absolutno nikakvo praktične koristi. U Primorju da smo mi tu djinci, dapače provalnici, koji uznemiruju harmoniju građanskog života. Osim toga suviše je poznavanje slavenskog jezika i u administrativnom životu, jer se isti Slaveni služe talijanskim jezikom, pošto je to jezik — kako to i sami slavenski zastupnici izpoviedaju(?) kog razumije svako (?)

Na opetovanu tvrdnju puljskog lista, da bi naima Talijani morali naučiti hrvatski ili slovenski jezik radi koristi ili dobra domovine (pro bono patriae) odgovorio je tršćanski „L'Indipendente“ vrlo ostrim i bezobraznim člankom pod naslovom „Jošte o učenju slavenskog jezika“ (Ancora sullo studio della lingua slava) u broju od 22 aprila o. g.

Mi ostajemo — kaže — čvrsto kod svojeg načela, da Talijani ne trebaju da uče slavenski jezik. Kamo bismo došli, da mi ustrajamo slavenske škole ili da otvaramo slavenske tečaje u našim školama? Nismo mi protiv učenju tuđih jezika, koji su na takovom stupnju prosvjete, da se od njih čemu možemo naučiti. Tako primjerice nismo protiv učenju njemačkog jezika, koji nas stavlja u doticaj sa njemačkom kulturom, ali nismo za učenje slavenskog jezika, koji nismo kulture kojom bismo se mi mogli okor stiti.

Mi smo ogromna većina — nastavlja — kulturom prema Slavenom; mi smo upravo presilni; treba dakle, da se našoj prosvjeti podlože Slaveni, njima treba, da radi svog obstanka prodru u našu prosvjetu iz puke potrebe neimajuć drugog izlaza. Zar

bi se imali gradovi učiti slavenski iz ljubavi do okolice? Ta to bi bilo tuđe i smiješno.

Rečeno je — nastavlja — da je potrebno poznavanje slavenskog jezika a da se upozna slavenske spletke. Ali za to je dosta nekoliko tumača; za to je dosta, da poznadu nekoje osobe iz odbora za narodnu obranu jezik protivnika a da se upozna slavenske spletke i da se predusretne njihovim podlim osnovam.

Mi smo — kaže dalje — u ogromnoj većini ovdje; naluzimo se prema narodu, koji se sastoji velikom većinom od seljaka i od ljudi niskog stupnja, koji poznaju talijanski jezik, koje od vjekova priteže sa jedne strane talijanska a sa druge strane njemačka kultura i koji nemaju svoje kulture, nemaju svoje prosvjete, kojom bi se nametnuli. Da tomu narodu nema podpore u njegovoj drzovitosti od strane vlade (!?) mi bismo jedinom silom naše kulture pobijedili taj narod i prisilili ga, da prihvati temelje naše prosvjete.

Bude li naša mladež htjela i znala — nastavlja — naučiti francuzki ili njemački radi življenja u ljudskom društvu, moći će živiti u bogatstvu sa svakim najboljim izgledom na uspjeh i na blagostanje. Njoj neće statno trebati slavenski jezik, jer se od Slavena nemože naučiti ničemu, što bi njoj služilo za život. Iznimka je za one, koji kane putovati kano trgovački agenti u slavenske pokrajine ili koji se misle namjercati za javne službe. Ali odatle stvarati zaključke o potrebi slavenskog jezika za narodnu obranu ili za koji viši interes, hoće se mnogo. U prvom slučaju radiło bi se iz praktičkog oportunizma ili ako se hoće iz političke lukavosti, nuždne pojedinim osobam, u drugom se radi o ustanovljenju načela, što nepostoji, jer neima temelja. Mi smo gospodari u našoj kući i netrebamo, da naučimo jezik onoga, koji je došao u naše zemlje. Ako se želi pri-

bliženje obiju plemena, potrebno je, da Slaveni, koji su u našoj kući, nauče naš jezik, jer oni trebaju nas, nipošto mi njih. Ovo je temeljno načelo — zakt učeje — od kojega nas neće ni drzovitost austrijske vlade odvratiti.

Ovim smo predočili razna mnjenja talijanskih listova i stranaka o pitanju, da li imadu Talijani Primorja učiti hrvatski ili slovenski jezik ili ne. Priznati moramo iskreno, da nas je ostavio posve hladnimim kolt „sladki“ glas puljskoga lista za učenje našega jezika, koji govoru padu i drzoviti poklik tršćanskog lista protiv učenju našega jezika. Dapače, kad bismo mi imali odlučivati između tu dva protivna al mnjenja, odlučili bismo se za ovo posljednje.

Puljski talijanski list ne zagovara učenje našega jezika iz ljubavi do njega ili do nas, već jedino iz praktičnih razloga. On to dosta jasno priznaje. Njemu je poznato kako se danas teško prolazi kod nas i u privatnom a kamo li u javnom životu bez znanja našega jezika. On uvidja, da će se u buduće sve to više zahtijevati poznavanje našega jezika ne samo od činovnika carskih ureda, već i od onih kod zemaljske uprave, u trgovini, obrtnih poduzećih, na obćinah i t. d. S praktičnih dakle razloga pozivlje puljski list talijansku mladež, da uzme hrvatsku ili slovensku knjigu u ruke, ako želo doći brže i laggje do kruha, ili ako hoće, da se bude mogla i u jezikovnom pogledu natjecati sa našom mladež za komad kruha.

Tršćanski list, koji uvijek luta u oblacima i kojemu lebde pred očima jedino „narodni ideali“, obara se svom žestinom na one koji zagovaraju učenje našega jezika bilo radi zblizenja obiju plemena, bilo iz praktičnih razloga. On dapače neće da znađe za kakvo zblizenje Talijana i Slavena Primorja, jer su Talijani u svojoj kući Slaveni provalnici i tu-

djinci i jer se nalaze Talijani na najvišem stupnju prosvjete dođim su Slaveni u takvom kulturnom stanju, da se od njih absolutno ništa Talijani naučiti ne mogu*.

Mi se s njim neidemo prepirati o našoj slavnoj prošlosti i o našoj kulturi, jer bi to isto bilo, kuno i crna prali, da postane biel, ili isto, što i slipeom od poroda govorili o bojama. Za njega ne postoje ni razlozi praktičnosti jer su njegovi urednici i gospodari sili i obskrbljeni, to neće trebati, da idu po svietu s trbuhom za kruhom. Nama je ipak milije njegovo stanoviste te želimo iskreno, da bi ga i u tom slijedu talijanska mladež našli zimalju kao što ga je bar do sada slijedila u postizavanju visokih talijanskih težnja.

Našoj nasuprot mladež, osobito onoj na srednjih i visokih školah toplo preporučamo učenje talijanskoga jezika kolt s razloga kulturnih, toli s razloga praktičnosti. Okoristiti se mogu bogato iz talijanske!) knjige svake struke za buduću život — premda se talijanska znanstvena literatura nemože danas mjeriti s njemačkom, englezkom, francuzkom i t. d. Naši su se stariji rodoljubi grijali na talijanskoj kulturi, ali nipošto u Trstu, Griču, u Puli, Kopru ili Piranu nego u kraljevini Italiji, gdje se danas nepiše više i ne govori o nama, kao što pišu i govore tršćansko-istarski „kramori i cincari“.

Praktični razlozi moraju našu mladež nukati na učenje talijanskoga jezika, jer hoćeš nećeš, koji kani kod nas u javnom životu igrati bilo kakvu ulogu, ili koji se kani posvetiti bilo kojemu javnom zvanju, on mora da znađe oba zem. jezika. Kao što zahtjevamo od javnih činovnika naše krvi, da poznaju

* Naši su Talijani kite tuđim porjem, što im je onomadno predložio njihov zemljak g. Slataper živući u Italiji nazvavši ih „kramari i cincari“. Op. pisca.

Porečko-puljska biskupija.

(Nastavak.)

Slijedećega dana imalo je povjerenstvo još više posla na razvodima. „I bivši u jutro poli maši gospodin knez i vsa gospoda i deželani idoše na razvod. Tu pride župan, i vas komun kršanski tužnaše i govoraše, da župan i komun Šumbera prek starih zavod (= razvod) prestupaju a nove stave; i za to prose, da bi gospodin knez s tu gospodu razgleda, a to im is sve na puti zajedno. I župan i vas komun (t. j. šumberski) odgovaraše, da je njih i da su tako njih stari obdržali. I tako se veliko meju sobu pregovarahu. I tako gospodin knez i vsa gospoda i deželani idoše videti te razvod i pridohu k svetomu Petru v opatiju, ka se jure ne obdržaše. I tu vsaka stran kazahu svoje pravice, i starci jedne i druge strane, ki znajuahu pravdu i razvod i termeni meju njimi. I tako ondi gospodin knez i vsa gospoda i deželani i obrediše, da ima biti komun Šumberakomu sveti Petar i sveta Trojica za (= sa) vsu opatiju, za vsami zemljama, kako je od starih prisilo, i ta komun ima obsluževati i osvčevati te crekve, i da su ondi njih pravi termeni; a komunu kršanskomu ima biti sveta Sobota, kako je i sveti Andrej, i da ta ko-

mun ima obsluževati i osvčevati, i da ti termeni imaju tako se meju njimi držati, kako je tu prvo bilo narejeno, pokoli je rasuta i rasiorena ono opatije stvoreno. I tu gospodin i vsa ta gospoda i deželani kruto biše stuženi od plaća toga rastorenja. I tu gospodin knez pred vsu tu gospodu i deželani darova ta sanjam (= sanjam), sanjam) na Petrovu gospodinu Jakovu slugi i njega redom većim zakonom z Vranje, i da ima plnu oblast, kako sam gospodin knez, i da ima oblast zapovidati komunu boljanskomu i Gole gorice i Krbun, da imaju pojt (= kći, polazili i) toga sanjama varuati (= čuvati) a gospodinu Jakovom z Vranje; i gospodin Filip Macić sluga ima takoje svojimi ljudi tu prit k sanjamu na pomoć; a komun šumberski ima poli teh crekav svoj sanjam držati i posluh ta dan gospodinu od Vranje skazati; a komun kršanski svoj sanjam poli svete Soboti i posluh ta dan gospodinu od Vragne skazati. I tako storoano ho.

I gospodin knez i vsa gospoda i deželani idoše i pridohu k svetoj Trojici. I tu čokaše gospodin markez i vsa gospoda, ki behu s njim, i vsi oni komun, ki su bili včera s njim, i komun labinski i plominski. I gospodin knez i gospodin markez i vsa gospoda se veselo meju sobu pozdraviše i veselo počivahu. I gospodin Filip

Macić govoraše gospodinu markezu, aku bi narediti za razvod, kako su včera zavezali storoani. Tu pride sudac Lupetin i sudac Romin i sudac Sidar, sudac Petroš, sudac Mohor i vas komun labinski; od Plomina sudac Brnaba, sudac Juri, sudac Kuzana, sudac Bastijan i vas komun. I gospodin Filip Macić govoraše od strane vsa gospode: sudac Lupetin i vsi ostali i vas komun labinski! Pokažite vaše pravice i pisma i storce, ki znaju i razvod i pravdu meju vami i Šumberci; a vi župan Valentin i vas komun šumberski, pokazite vaše pravice i pisma i storce, ki znaju razvod i pravdu meju vami i labinskim komunom; a vi sudac Brnaba i vas komun plominski pokazite vaše pravice i storce ki znaju pravdu i razvod meju vami i šumberskim i labinskim komunom. I tako se ti komun velko meju sobu pregovarahu, i taku župan Valentin i vas komun tužnaše i govoraše, da je njih pravi termen od kunfina tu stojeći poli kanton svete Trojice, koliko more naprid dva krat samo strela strelit!; i tako i sada živimi dobrini ljudi provat, i starci, ki znaju pravdu

* Znamljivo je, što se u Razvodu spominje „strijela“. Labinski i „quantum poliet bina vico sagittare da bñtata“, talijanski: „quanto più duo tri do frozza aratro o coltiro“. Paska i prali bijaso još tada nepoznat. (1276).

i razvod i termeni meju njimi od Labina i drugih deželan, da je vazda ovuda bil prav njih termen od kunfina, i za to su učinili crekvu sv. Ambroza bilzu, za da bude zmutnja, i da se no budu držali stari termeni meju njimi. I sudac Lupetin odgovaraše i vas komun labinski i plominski i rekoše, da je istina i za ciena (= zaradi) teh smutnji i rubeži jesu ona gospoda razgledali i postavili pravi termen meju njimi, da na ta kanton svete Trojice. I tako ondi komun labinski i plominski prikaza list, ki biše pisan na let božjih 1170, v kom se udružao, da jesu meju njimi na prvih razvodih stvorili, da imaju bit svata Trojica komunu šumberskomu, i da imaju obsluževati i osvčevati, kako je od starih prisilo; i na ta kanton se staju tri termeni od kunfina: labinski, plominski, šumberski. I gospodin knez i gospodin markez i vsa gospoda i deželani, kada jesu slišali ta list, tako obrediše i potvrdiše, da se ima tako obdržati, kako je prvo od gospode tako narejeno i listi potvrdjeno. I tako idoše gospodin knez i gospodin markez i vsa gospoda čući ta list i jedne i druge strane, naprid starci kazući po tom listu stare razvod i termene i stara zlamenja i kamiki zkopani svojimi zlameni i grompače; i tako ravno na Kozalj breg*.

(Nastavit će se)

uz svoj materinski jezik i drugi zemaljski jezik t. j. talijanski, tako ćemo dosljedno i tvrdokorno zahtijevali, od javnih činovnika talijanske narodnosti poznavanje hrvatskog ili slovenskog jezika.

Praktični su razlozi prisilili više od jednoga talijanskoga činovnika, da je morao uzeti već u zrelijoj dobi hrvatski ili slovensku knjigu u ruke a takoviti će biti u buduću i više. Iz praktičnih su razloga uveli Talijani u realnoj gimnaziji u Pazinu poduku u hrvatskom jeziku, doduše neobvezatnu, ali polazi ipak hrvatske tečajne preko polovice djaka. Iz praktičnih su razloga stali učiti talijanski činovnici zemaljskog odbora u Poreču hrvatski jezik te se nisu nekoji — inače pristaše tršćanskog lista — i svršeni pravnici, dapače čak i doktori prava, začali skociti do Zagreba i boravili dulje vremena, da hrvatski temeljito nauče.

Neka vode dakle našu mladež kod učenja tudjih nam jezika više kulturni ciljevi ali neka nezaboravi pri tom ni na praktične razloge, a ti su kod nas temeljito poznavanje također talijanskog jezika.

Iz carevinskoga vieća.

Beč, 16. 5. 1909

Zastupnička kuća imala je prošloga tjedna dvije sjednice, utorak i petak, u kojih se je razpravljalo o jednoj gospodarskoj stvari, i počelo razpravu o jednom visokopolitičkom predmetu. U sriedu i četvrtak imali su svoje sjednice proračunski i takozvani „Bosanski“ odbor.

Odnosaji izmedju prolazivača repe i tvorničara sladora.

Agrarci, i česki i njemački, postavili su prešan predlog, da se izabere u zastupničkoj kući odbor, koji bi izpilao odnose između onih što proizvajaju repu i onih što iz njega izrađuju slador, te da taj odbor u stanovitom roku prouči, izvjesti i predloži kako bi se ti odnosaji poboljšali. Tužbe su na strani proizvođača, poljodjelaca i radnika proti tvorničarom, koji prve preveć izrabljuju. Razprava o tom počela se je već 7. o. mj., pak nadaljevala 12. i svršila 14. Htjeli su se izgovoriti i agrarci i radnički zastupnici. Prešnost predloga i predlog sam bio je prihvaćen jednoglasno.

Iz proračunskoga odbora.

Obično se sve zanima za ono što se događa u proračunskom odboru. Ovaj put ne bijaše toga zanimanja, prem se je razpravljalo u njem o značajnim stvarima ministarstva trgovine. Bez velikih razprava prihvaćalo se je zaključke. Glavna pozornost bila je obraćena onomu što se je razpravljalo u

„Bosanskom odboru“.

I zastupnici i ministri pozorno su pratili razprave i napeto čekali kakve će se zaključke stvoriti. Već 5., pak 12. i 13. svibnja razpravljalo se je u tom odboru o „Bosanskoj agrarnoj banci“.

Ta banka je ustrojena navodno i za to da oslobodi Bosanske kmetu od kmetstva, da njim u tu svrhu daje posude. To samo na sebi nebi bilo zlo. Ali zlo je, veliko zlo, da se je banki dalo nečuvane pogodnosti: da bankovne poslove obavljaju Bosanski činovnici, da spisi banke vriede bez pristupa ikakvih proludokaza kmeta, da se može kmeta goniti čim nebi platio jednoga obroka, i slično. Banka postoji većinom iz mađjarskih glavnika. Mađjar Burian, ministar skupnih financija, činio je dati dovolu za ustrojjenje. Austrijska vlada privolila je, uz njeke uvjete, da se ta dozvola dade. Privolila je na to usuprot jednoglasnoga zaključka zastupničke kuće od 11. ožujka o. g. da se to dozvole nesmile dati, pošto to znači gospodarsko djelomično osvojenje Bosne sa strane Mađjara i još veće zarobljenje Bosanskih kmeta nego li ga snabijaju sada.

Čim se je bilo saznalo da je ta banka dozvoljena, sazvao je Dr. Sušteršić sjednicu Bosanskoga odbora. Učelnio je to i kao predsjednik toga odbora, i kao onaj koj se je od prvoga početka najodlučnije zauzimao proti takovoj banki, i komu se ina najviše zahvaliti da je do rešenoga jednoglasnoga zaključka u kući bilo došlo. Prvu sjednicu sazvao je bio za dne 30. travnja. U njoj se je odlučilo, da vlada podnese odboru statute banke i dopisivanje što ga je imalo u toj stvari sa skupnim ministrom financija. U sjednici od 5. svibnja podnesla je vlada, što se je od nje zahtijevalo. Nad statuti svi su se zgražali. Iz dopisivanja moglo se je razabrati, da je austrijska vlada bila preveć popustljiva skupnom ministarstvu financija. Privrženi vlade želili su da se ostvari dalje ne razpravlja. Ali Dr. Sušteršić i drugi nisu na to privolili. Sazvao je sjednicu Bosanskoga odbora za 12., pak i za 13. Već davno nije se tolikim zanimanjem vodila razprava o kojem predmetu, kako ob ovom. Na ministru predsjedniku Bienertu, i na austrijskom ministru financija Bilinskomu vidjelo se je, da nisu učinili svoje dužnosti u onoj mjeri u kojoj bi bili morali. Branili su se koliko su mogli, govorili su opetovano, i duge govore. Najzad je Bienert shvatio svu krivnju na Bariana, i izjavio da će unapried odlučivati o glavnih Bosanskih stvari skupno ministarstvo, a ne samo skupno financijalno ministarstvo. Sebe tim doista nije oprao, ali su se njegovi privrženi toga uhvatili, pa udri samo da Bienertu spase. Zanj su se zauzeli svi Nijemci osim socijalno demokratskih, na žalost i Poljaci, te Talijani i Rumunji, kako ćemo odmah kod glasovanja vidjeti. Pohvalili su brojem, ali razlozi ne. Socijalni demokratski Dašinski, Adler, Pernerstorfer, Renner, Seitz, Nömeč; Česi Kramář i dr.; pak Rusin Okuniewski; osobito pak Slovenac Krek i Hrvati Vuković i Laginja, tako su njih u tjesno tjerali, da se nisu mogli braniti. Napisalo bi se deset brojeva „Naše Sloge“ kad bi se htjelo sve govore donijeti. Evo samo poglavitih predloga, koja je predsjednik mudro razdijelio u dvie skupine, stvarnu i ponekle osobnu.

Najprije se je glasovalo o dvih predlozih člana odbora Vukovića, koji su bili sastavljeni i postavljeni sporazumno sa članovi odbora Slovenci Sušteršićem i Krenom i Hrvatima Laginjom.

Prvi je glasio, da se izreče *negodovanje radi dozvole banke*. O tom predlogu glasovalo se je primence. Za predlog glasovali su svi socijalni demokratski, svi Česi, jedan Rusin, dva Hrvata i jedan Slovenac, dočim jedan Dr. Sušteršić kao predsjednik nije mogao glasovati. U sve 21 glas. Proti su svi Nijemci, među njimi i *Kršćanski socijali*, i profesor Redlich i Kuranda, Poljaci osim onih pučke stranke, jedan Rusin, jedan Rumunji i jedan Talijan. U sve 26 njih. Odujili su se od glasovanja dva člana pučke poljske stranke, jer proti glasovali nije njim duša data, a za nisu mogli proti odluci „Poljskoga kola“ u koj spadaju. Nadule se je odaljio Rusin Wasilko i Zid-Zionist Mahler. Izrečeli su.

Drugi predlog Vukovićev glasio je, da se *dozvolu banke na temelju zakona februara 1880. proglašuje ništetnom*. Poimenično glasovanje dalo je isti rezultat kao i kod prvoga.

Prvi predlog zastupnika Dašinskog zahtijevao je, da *austrijska vlada stupi u razpravu sa skupnom u svrhu da oslobodjenje kmeta provede sa strane države pripomoću obiju polovica monarhije* — zabacuje ista većina kao i prije.

Prima se jednoglasno predlog profesora Redlicha, kojim zastupnička kuća *izriče svojo mntenje*, da se oslobodjenje kmeta u Bosni i Hercegovini provede po kojem državnom zavodu.

Treći predlog Vukovićev glasio je, da *vlada nesmie dati privole nijednom ustavu Bosne*

u Hercegovine, u kojem nebi bilo sadržano, da će se oslobodjenje kmetu smatrati kao javnu stvar, koju će provesti isključivo organi tamošnje uprave. Ni taj predlog nije zadobio većine. Proti njemu su svi kod prvoga predloga, osim Kurande, koj je glasovao za predlog.

Drugi predlogom Redlichovim poziva se c. k. vladu, da *zabrani kvotiranje akcija i založnih pisama ugarske banke u Bosni* dok su u njezinih statutih sadržane ustanove o povlasticah glade oslobodjenja kmeta. — Taj predlog bio je prihvaćen velikom većinom glasova. Naši su glasovali proti, jer taj kao i prvi predlog Redlichov su samo za to da se reče da se je nešto učinilo.

Isto tako naši odbijaju a većina prima njeke predloge zastupnika ekscelence Gessmanna.

Predlog baruna *Morseya, da se sasove delegacija prije nego li se isda ustav na Bosnu; i predlog Dra. Sylvestra glede odgovornosti skupnih ministara*, primaju se.

Predlozi ponekle osobni su tri. Jedan je od Dašinskoga. Njim se izriče, da je c. k. austrijska vlada privolila u Bosansku agrarnu banku radila proti jednodušnom zaključku zastupničke kuće, zrtvovala protike Austrije i narodu ona pučanstva Bosne i Hercegovine, te *grubo povriedita svoju dužnost*. Taj predlog zadobio je 21 glas, proti 26, onako kako kod prvoga predloga Vukovića.

Isto tako je zabačen predlog Kuline, kojim se izričito zahtijeva da se c. k. austrijskoj vladi *izreče nepouzdavanje*.

Sa svih 47 glasova prima se predlog bar. Morseya, koji se *izriče nepouzdavanje zajedničkom financijalnom ministru* koj je doz olu za banku dao. Sa većinom glasova prima se predlog istoga, da austrijska vlada čuva svoja prava u Bosanskoj upravi u smislu izjave ministra-predsjednika.

Na svrši je predsjednik odbora Dr. Sušteršić izjavio, da će se izabrati izvjestitelja za kuću. Kršćanski socijalac ekscelence Gessmann protivio se tomu, i pristaje kasnije samo na to, da se stvar izruči Bosanskomu odboru na izvjestaj onda kad se bude izvjestilo o aneksiji. Takav predlog je većina primila u misli da će tim zapriečiti razpravu u kući. Nego Dr. Sušteršić, vitez Vuković, Dr. Krek i Dr. Laginja zajedno sa ostalimi Hrvatima i Slovencima sve sljedeći dan u kući postavili prešan predlog u istom predmetu, te će se i u kući o njem razpravljati, ako to i nije po volji kršćanskom socijalom, jer su se baš u ovoj stvari pokazali kakvi su prijatelji Jugoslavenom.

Većelidsajnički proces u Zagrebu.

Prema svrši kućne sjednice od 14. svibnja oglasio je predsjednik Dr. Pattay da se prelazi na razpravu o predlogu Dra. Masaryka glede većelidsajničkoga procesa u Zagrebu.

Prvi kod toga predloga govori sam predsjednik sa predsjedničkoga mjestu. Govori prilično dugo, da obrani svoj postupak naproti prigovorom da se o tom u austrijskom parlamentu nemože razpravljati. Može, veli on, kako se vidi iz sumoga predloga, kojim se predlaže da kuću odluči, da Bosanski odbor snbere sve podatke o velezidajni na jugu monarhije, da pak kuću o tom izvjesti. Proti toj razpravi nestoji ni ona ustanova, da se nesmie pretentati odluke suda. Ta se ustanova na parlamentu neprotože.

Dočim ne bijaše nikakva zanimanja za razpravu o ropi, za prečni predlog Masarykov pokazalo se je odmah. Već predsjednika mnogi su slušali, a pak se još više njih okupilo okolo predlagatelja i pozorno ga slušali. On je najprije zahvalio predsjedniku za njegove riječi. S ljudskoga gledista već se je u austrijskom parlamentu razpravljalo o potlačenih Slovacima u Ugarskoj o potlačenih Poljacima u Prus-

koj. U Zagrebu navjesta se 53 vjesala. O tom valja govoriti. Obtužnica govori o revoluciji, u koju je potegnuta i Dalmacija i Kranjska, a koja je vodjena iz Beograda. Sve pristojne novine odsudilo su postupak kod procesa. Predsjednik bio je u disciplinarnoj iztraži kao pijanica. Iztražni sudne Košutić izkrivljivao je spise u Varaždinu. Glavna pismena dokazala su samo u prepihali. Povuklo se je postupak već prije stvari radi kojih se je postupak već prije zaustavio; i radi toga što pišu američanske novine. Odvjetnikom uzima se rieč i globi se ih. Srbsko ime se nieće, tako i pravo pisanja ćirilicom. Jedan svjedok ubojica, drugi bio je na 18 mjeseci odsuđen. U Kostajnici je jedan sam proti sebi pisao. Novinar zatvoren samo za to, jer je Masaryku brzojavio. Nejma u obće nikakve revolucije, nikakve velezidaje. Srbstvo ne bijaše vladi pogibeljno do 1906., već je tek od tad.

Na upit predsjednikov na predlagatelja, da li bi htjelo možda prekinuti svoj govor, odgovara da je zadovoljan, i razprava se pretrgava.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Nevjera socijalista u Pull. Komunistička stranka u Pull tuži se na svog saveznika proti Hrvatima na socijalističku stranku, što se je svojoj obvezi iznoverila t. j. stupila je u izbornu borbu u III. gradskom tjelu proti uzajamnom dogovoru. Kamora je naime u V. tjelu pomogla do pobjede socijalistom pod obvezom socijalista, da se oni neće mješati u III. gradskom tjelu proti kamori. Ali socijaliste neodržane rieč i radi toga prigovori sa strane kamore. Nu kamoru nepeče toliko ta nevjera saveznika socijalista, koliko činjenica da su socijalisti među svoje kandidate uvrstili i jednog pristašu slavenske krvi. Toga im kamora nemože oprostiti jer socijalisti namjiru biti Slaveni, već čistokrvni Talijani ili talijanske podrepnice kamere.

Voloski kotar:

Glavna skupština družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru držat će se dne 6. lipnja ove godine u gradu Kastvu.

Koparski kotar:

Brest kod Buzota: Podružnica družbe sv. Ćirila i Metoda u Brestu držat će redovitu glavnu godišnju skupštinu u nedjelju dne 23. tek. maja na 4. sata po podne u kući Grge Ivančić-Miklav sa običajnim dnevnim redom.

Novo gospodarsko poduzeće u Bertokih kod Kopra. U samoj blizini grada Kopra otvorena je dne 1. narodna društvena krema, koju blagoslovio 29. aprila i koja tvori novi obruč u našoj narodno gospodarskoj organizaciji. Prostorije narodne gostione jesu vrlo ukusni i prostrani, osobito velika dvorana za predstave, zabave i plosave. Uprava narodne gostione očekuje od domaćih i bližnjih rodoljuba, da će ju u težkom poduzeću u blizini talijanskoga grada rado poduprijeti a nada se osobito moralnoj podpori velezaslužne Koparske „Istro“, da će svojim djelovanjem uz slavensku gospodu iz Kopra pomoći, da se posvema osvjesti i oduševi ovaj čestiti naš narod. Napose očekuje, da će povodom prva zabave, koja će se vršiti tamo dne 16. maja, pohrliti u rodoljubne Bertokorodoljubi iz čitave Koparštine.

Konstituiranje obćinskog zastupstva u Marezigah. Prošloga čedna obavljeno je u obćini Marezige — kod Kopra — konstituiranje novoizabranog zastupstva. Izabran je bio načelnikom dosadašnji načelnik čestiti rodoljub i poštenjak g. Matoj Konjančić i to jednoglasno. Isto tako jedno-

glasno bijahu izabrani občinski savjetnici. Ova jednodušnost kod izbora načelnika i vijećnika podaje nam najbolje jamstvo, da će novi upravitelj one najnovije naše občine složeno raditi na korist sviju obćinara.

Lanšće, dne 10. V. 1909.

Osnovateljna glavna skupština sv. Ćirila i Metoda obdržavala se je ovdje dne 9. t. m. Skupština bila je u prostorijama čitaonice, kojoj je prisustvovalo dosta naroda. — Sabralo se od uplate članarine i nešto od darova okolo K 70—, a ufamo se, da će se dvostruko moći poslati na Ravnateljstvo Družbe, kada se budu upisali novi članovi, koji se nijesu do sada upisali većinom s uzroka, jer nijesu sada kod kuće. —

U novi odbor bili su izabrani većim dijelom naši vrijedni mladići, koji, uvjeren sam, da će visoko dignuti svetu zastavu naše Družbe. —

I time završavam, jer hvaliti nas same, ne bi od mane lijepo, a drugo opeta ne mogu, jer nije nitko izvan naše župe bio prisutan, osim našeg Ćosipa iz Sluma, a tamošnji gosp. župe upravitelj nam je po njemu poslao dar, jer nije mogao osobno prisustvovati otvorenju podružnice.

Najljepša hvala im!

Razne primorske vijesti.

Biljeg „Družbe sv. Ćirila i Metoda“ za Istru. Izšla je druga naklada družbinog narodnog biljega. Uza sve nastojanje i silnu agitaciju našeg velevidnog Kluba Ćirilo Metodskih Zidara u Zagrebu trehalo je razmjerno dosta dugo vremena, dok se je raspala prva naklada. Kod Ćeha, Slovenaca, Nijemaca i Talijana ide to nekud brže. Ali dobrota i rodoljublje našeg naroda jamči nam, da ćemo doskora i tu moći zabilježiti liepih uspjeha. Hrvatski je narod pružio neizmerno mnogo dokaza, da znađe shvaćati dužnosti, što mu ih nameće njegovo rodoljublje. Hrvatski narod zna, da je Istra zemlja, koje on nemože tako lako da ostavi na milost i nemilost tuđinu. Hrvatski narod kao dobar otac Istra naše razumjet će, da je upravo sada vrijeme da se što življe zauzme za našu družbu Sv. Ćirila i Metoda. Kod kupovanja družbinih žigica pokazao je, kako mu ta družba leži na srcu. Oko dvadeset i četiri hiljada kruna iznaša dohodak što ga družba crpi od svojih žigica, a toliko bi morao da iznaša dohodak od narodnog biljega kad bi se pretežnji dio naših ljudi služio njime. Biljeg talijanske „Lega Nazionale“ prodaje se svuda u Italiji, prodaje se u Istri, Trstu i drugud, a sav taj prihod namjenjen je zatoru našega naroda u Istri. Pokazimo i tu našu i jaku otpornu snagu, providimo svako naše pismo družbinim biljegom; od tuda imat ćemo dvojaku korist: namaknut ćemo družbi liep prihod, dok ćemo u drugu ruku i vanjskim znakom pokazati tuđinu, da nam je Istra na srcu i da je nismo voljni nikome dati.

Narodni se biljeg naručuje kod Ravnateljstva Družbe Sv. Ćirila i Metoda za Istru u Opatiji i kod kluba Ćirilo Metodskih Zidara u Zagrebu. Narodni se biljeg otprema uz gotov novac. Pojedini komad zapada 2 lira. Trgovcima dajemo 10% popusta. Naprijed za Družbu!

Velečastnom svećenstvu javlja se, da može knjižice (brošurice) „Oče naš“, koje sadržavaju molitvice i objasnice iz kršćanskog nauka, dobiti kod Ravnateljstva Družbe sv. Ćirila i Metoda u Opatiji. Župni ured u Voloskom dao ih je na novo tiskati i prepustio raspacavanje P. N. Ravnateljstvu Dr. sv. Ć. i M.

Ravnateljstvo družbe Sv. Ćirila i Metoda za Istru primilo je nadalje sljedeće priloge: Gđa. Beluović Matilda, poštarica u Sušnjevcu, sabranih na predlog gosp. Jakova Buretića u veselom društvu K 18-80. G. Suković Tripun, sjemenjitarac Kotor, daruje K 2-40. Družbina podružnica

u Sibeniku u ime članarine i priloga sakupljenih u god. 1908 K 1295-22. Uprava „Hrv. Branika“ u Mitrovci sabranih u slavu Josipa K 18-44, u slavu Marije K 19-05. Gosp. Josp. Sepuka, trgovac u Opatiji, izručila sabranih za darovanu tortu braći Ćetima u gostioni „Villa Karol“ prigodom Martinske večeri K 12. Gosp. Dr. Mandić u Voloskom, izručila sabranih na dan plesa u Lovranu prigodom vožnje u tranjavu K 84. Gosp. Dr. Stjepan Stanković, liečnik u Varaždinu, sakupljenih za uskrne blagdane K 10-52. Gosp. Dr. Pero Magdić sakupljenih na zabavi tiražna „ritčara i sačmara“ u Varaždinu, sakupljenih K 14. Gosp. Dragutin pl. Agić u Račić, sabranih u prijateljskom društvu prigodom izbora županijskih skupštinarza za kotar Novsku K 18-60. Gosp. Stanić, graditelj u Voloskom, sakupljenih dne 2.II 909 kod Josipa Frana u Rubesih K 5. Odbor za priredjenje velikog družbinog plesa u Trstu polovinu čistog prihoda K 3011. Gosp. Dr. Vladimir Nikolić-Podrinski zastup. naroda, daruje prigodom izleta u Ičić K 10. Gosp. Brnić Ivan u Požezi sakupljenih medju drugovima VIII. gimnazijalcima K 4-04. Petrinjska štedionica K 50. Opć. poglavarstvo Plesivica u Desincu K 4. Općinsko glavarstvo u Splitu K 500. Štednja i predujmovna zadruga u Sisku K 25. Općinsko poglavarstvo u Bakru K 50.

Živjeli plemeniti darovatelji!

Ravnateljstvo družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru primilo je od Prve hrvatske štedionice u Zagrebu K 300—, a od Hrv. slav. zam. Hipotekarne Banke u Zagrebu K 100—, potpore. Zahvaljujući spomenutim zavodima najdražnijim, družbino ravnateljstvo prihvaća priliku, da ovime zahvali i ostalim našim narodnim novčanim zavodima, koji su se u ovo potonje vrijeme sjetili ove naše družbe. Kako su pak družbine potrebe velike, molimo i ostale narodne štedionice i zadruge, da bi se što izdašnjim doprinosom sjetili hrvatske Istre.

Naprijed za družbu!

Izumitelj od dvostruko-elektroćnih križova R. B. broj 86967, došao je danas do tog stepena, da mu se može kazati: vrlo vrijedan izumitelj. Svaki dan on dobiva priznanica iz sviju strana svijeta. Mi smo danas opet u stanju jednu takovu priznanicu od njegovog bivšeg bolesnika doslovce proglasiti, a koja glasi: Gosp. Albert Müller u Budimpešti, V/47, kotar Vadasz ulica broj 86967, veoma ljekovito nazavi i da je meni i mome prijatelju veoma dobro pomogao, toga radi isti stroj svakomu najtoplije preporučam i ujedno molim izvolite za moga prijatelja poslati jedan veliki stroj od 8 K i jedan mali od 6 K all odmah. Uz odano poštovanje jesam: Ivan Lukezić u Lukežih, pošta Ćavlo kod Rijeke. — Stoga mi svakomu, koji od uloga, reume, teškog disanja, nespavanja, zujenja u uhu, kucanja srca, padavica i u opće od živčanih boli trpi, isti stroj najtoplije preporučamo.

Preporučamo našim obiteljima **Kolinsku cikoriju.**

Maslac iz Kravjeg mlijeka, svaki dan svjež, 10 funti s omotom K 7-12. Za pokus 6 funti maslaca K 4-56. Tko jednom naručí, ostane stalna musterija. Josipa Naglera, u Tluste 39 (Austrija)

Čuvano ulje za sluh — modliječnika i fizika Dr. G. Schmitt-a odstranjuje brzo i radikalno privremenu gluhost, ošljeđenje i zvonjenje u ušima i zadržava naglušnost. Doblja se po K 4 boca sa napukom kako se upotrebljuje, kod ljekarnika G. ZANETTI u TRSTU, Via Nuova 35.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Punta.

Plovitbeni red vrijedi od 20. travnja 1909. do opoziva.

Pruga: Rijeka-Punat.

Svaki dan osim nedjelje	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki dan osim nedjelje
7.30	odl.	RIJEKA	dol.	7.30
8.15	dol.	OPATIJA	dol.	8.15
8.45	odl.	RIJEKA	dol.	8.45
9.30	dol.	OPATIJA	dol.	9.30
10.15	odl.	RIJEKA	dol.	10.15
11.00	dol.	OPATIJA	dol.	11.00
11.45	odl.	RIJEKA	dol.	11.45
12.30	dol.	OPATIJA	dol.	12.30
13.15	odl.	RIJEKA	dol.	13.15
14.00	dol.	OPATIJA	dol.	14.00
14.45	odl.	RIJEKA	dol.	14.45
15.30	dol.	OPATIJA	dol.	15.30
16.15	odl.	RIJEKA	dol.	16.15
17.00	dol.	OPATIJA	dol.	17.00
17.45	odl.	RIJEKA	dol.	17.45
18.30	dol.	OPATIJA	dol.	18.30
19.15	odl.	RIJEKA	dol.	19.15
20.00	dol.	OPATIJA	dol.	20.00
20.45	odl.	RIJEKA	dol.	20.45
21.30	dol.	OPATIJA	dol.	21.30
22.15	odl.	RIJEKA	dol.	22.15

Pruga: Baška-Punat.

Utorak Četvrt. Subotič.	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Poned. Srijeda Petak
8.45	odl.	BAŠKA	dol.	8.45
9.30	dol.	PUNAT	dol.	9.30
10.15	odl.	BAŠKA	dol.	10.15

Pruga: Rijeka-Rab-Nerezine.

Utorak Petak	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Srijeda Subota
7.30	odl.	RIJEKA	dol.	7.30
8.15	dol.	OPATIJA	dol.	8.15
8.45	odl.	RIJEKA	dol.	8.45
9.30	dol.	BELL	dol.	9.30
10.15	odl.	RIJEKA	dol.	10.15
11.00	dol.	MORAG	dol.	11.00
11.45	odl.	RIJEKA	dol.	11.45
12.30	dol.	RAB	dol.	12.30
13.15	odl.	RIJEKA	dol.	13.15
14.00	dol.	VELI LOŠINJ	dol.	14.00
14.45	odl.	RIJEKA	dol.	14.45
15.30	dol.	NEREZINE	dol.	15.30

Uvjetno pristajanje u Sv. Martinu Lošinjskom Rovenskoj.

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Rab i natrag.

Svaki Četvrt.	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Četvrt.
7.30	odl.	RIJEKA	dol.	7.30
8.15	dol.	OPATIJA	dol.	8.15
8.45	odl.	RIJEKA	dol.	8.45
9.30	dol.	RAB	dol.	9.30

Ravnateljstvo se pridržuje pravo — prema okolnostima — promjene plovitbenog reda.

Agencija na Rijeci kod I. Pakulčića, Via Andrassy 25 PUNAT, dne 18. travnja 1909.

RAVNATELJSTVO

Zahtjevajte liepo uređeni **cijenik sa kolendarom 1909.** „Narodne tiskare“ **LAGIJA i DR., Pula.**

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prva zadrugare, koji uplaćuju sadržanih dionova jedni ili tri po kruna 8.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te plaća od istoga 4%, isto bez ikakvog odbitka.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez prvdhodnog otkana, a iznose od 1000 K ako ne nije kod uložnja anglažno ustanovio veći ili manji rok sa otkana, uz otkana od 8 dana.

Zajmове (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku i sadržnicu uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podno i 3—6 sati poslije podno; u nedjelju i blagdane zatvorono.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u viale Carrara vlastita kuća (Narodni Dom) prvi pod došno, gdje se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

Podgradska posejilnica u Istranilnica u Podgradu.

Vabilo na XV. letni obćni zbor,

ki ho v ponedjeljek dne 24. maja 1909. ob 2 uri popodne v zadrudni pisarni v „Narodnem domu“ v Podgradu s sledećim

- Dnevnim redom:**
1. Poročilo starešinstva.
 2. Poročilo nadzorstva.
 3. Potrjenje računov za leto 1908.
 4. Določitev odškodnim in daril v smislu § 20. z. p.
 5. Volitev starešinstva, nadzorstva in razsodstva.
 6. Eventuelni predlogi.
- Podgrad, dne 15. maja 1909.

L. S. Starešinstvo.

Opazka. Ako bi ob določeni uri ne bilo zastopno v smislu § 49. zadr. pravil zakonitu število zadrudnikov obdrževal se bodo dne 7. junija t. l. drugi obćni zbor, kateri smo brezpojno vklopali.

Prva slovenska narodna trgovina u Primorju sa šivaćim strojevima i dvokolicama. Ceno umanjeno. — Prodaju se također na obroke. Glavno zaslugstvo gospodarskih strojeva, šivaćnica, preše za pranje, i drugih gospodar. potrebitina prvo slovensko tvornice braće K. & R. Ježek, Blansko.

JOSIP DEKLEVA Gorica, Via Municipio br. 1.

Na zahtjev šalje se nov slovenski olonik franko.

Mjesto liječnika

Razpisuje se mjesto obćinskog liječnika za mjesnu obćinu Dobrinj na otoku Krku sa plaćom od godišnjih 2200 kruna. Liječnik valja da je usposobljen u sveukupnom liječničtvu, da imade svoju ljekarnu i da poznaje hrvatski jezik. Molitelji za ovo mjesto moraju također dokazati da posjeduju Austrijsko državljanstvo. Potanje pogodbe malaze se kod potpisana na svaćiji prosti uvid, a molbe imaju se dostaviti do 20. lipnja 1909.

Poglavarstvo obćine Dobrinj, 16 svibnja 1909.

Načelnik: **SUČIĆ s. r.**

OPĆINSKA ŠTEDIONICA

— u BIOGRADU pri moru (DALMACIJA). —

Osnovana po regulativu o. k. Ministarstva u Beču, podjamčenjem oljofa kupne imovine općine Biograd i od državnom kontrolom.

Ukamaćuje uloge na štednju sa

5% čistih,

jer i porez na kamatu uloga plaća sama štedionica.

Podjeljuje hipotekarne zajmove, eskomptira mjenice i vrši ostale bankarske poslove.

Uplatne listove o. k. poštanske štedionice za ulaganje novaca šalje besplatno.

Najbolji uspjeh polučuje se oglašivanjem u

„NAŠOJ SLOGI“

jer je razširena po svoj Istri, Goričkoj, Dalmaciji, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini. Molimo, da se kod naručbe pozovete na „Našu Slogu“.

Dvostruki elektro-magnetički

KRIŽ ili ZVIEZDA

R. B. broj 86967.

Telefon br. 45—22.

Jest elektro-magnetičkim načelima sastavljeni stroj koji kod uloga, reume, astma (težak disanja), neupavanja, zajeza u uhu, neuralgija, glavobolja (migrene) kupanja ardo, zubobolja, muževne slabosti, studeni ruku i nogu, padavice (epilepsija), mokrenju postelje, nagnosti, nesvjestice, nagluhošć, drhtanja na lijevu, influencu skopćane, sa boleću hriba, bifidija (malokrvnosti) želudačnih grčeva, beztečnosti, lechtasa pnoćkvnosti, svih udnih grčeva, hpopohondrie, tjelesnih grčeva, hāmorrhoida, kao i kod sveobće slabosti itd. služi kao nenadokljivo sredstvo, po što elektro-magnetičkom strujom cijelim čovjekom tim načinom djeluje, čime se rečene bolesti u najkraćem vremenu izliče.

Poznato je, da liečnici kod navedenih bolesti višekratno elektriziraju tjele upotrebljuju ali ipak na taj način, da jaka struja samo prolazno i povremeno kroz tjele prolazi, dočim naprotiv tomu struja elektro-magnetičnog križa ili zvjezde R. B. br. 86967, kako je jur rečeno, umjerenim načinom neprekidno na tjele djeluje, što svakoga bržem liečenju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20

godina staro bolesti izličene su sa mojim strojem posve! Od izličenih sa mojim strojem R. B. broj 86967 izražene zahvala kao i od oduševljenih elojeva izdano svjedočje i priznanje iz svijlu strana svila poliranjone su u mojoj pismonirani, gdje stoji svakomu u svako doba na uvid. **GDJE NIJE DAN LIEK NIJE POMOGAO, MOLIM POKUSATI MOJ STROJ**, jer to sigurno sredstvo proli gore navedenim bolestima, a onaj bolesnik, koji po mojem stroju nebi bio izličen najdulje u roku od 45 dana, dobiva novac natrag.

Upozorujem osobito p. n. obćenstvo na to, da se moj stroj ne smije zamjenjivati sa Voltialim, koji je poradi svoga neuspjela zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostruki elektro-magnetički križ ili zvjezda R. B. br. 86967 osobito se hvall i uživa vanrednu dopadnost poradi svoje izvrsne ljekovitosti.

MALI STROJ STOJI 6 K. Rabiti ga mogu samo djeca i jako slaba gospodje.
VELIKI STROJ STOJI 8 K. Rabi se kod ostarijih 20 godiš, kroničnih bolestih.

Dopisivanje i naručbe obavljaju se i u hrvat skom jeziku. Pouzećem ili ako se novac unapred po šalje, razasilje glavna prodavaona za tu i lnozečstvo.

ALBERT MÜLLER,

Budimpešta, V/41. Kolar,

Vadász-utlica br. 34.

REUMATIZAM, neuralgija, ischäa, bodac, uloz, nateklina, reumatično trganje u glavi, zubima i zglobovima liječi se jedino uspješno uporabom

„Paralysian-Linimenta“

po vis. kr. zoni, vladi odobren i zakonom zaštićen lijek nudimašuje sve ostale lijekove u djelovanju.

Čuvajte se patvorina!

Cijena boci K 1.60.

Dobiva se u svim ljekarnam. Glavno skladište: Ljekarna PEČIĆ sada dr. B. Vouk — Zagreb.

GOTOVI KREVETI

iz crvenog platna dobro pu-njeni, pokrivač ili podnja pernjaka 180 cm. duga, 116 cm. široka K 10.—, K 12.—, K 15.— i K 18.—; 2 metra duga 140 cm. široka K 13.—, K 15.—, K 18.—, i K 21.—; jan-tuci 80 cm. dugi, 58 cm. široki, K 3.—, K 3.50, i K 4.—; 90 cm. dugi, i 70 cm. široki K 4.50 i 5.50.

Izradjuju se i po posebnoj mjeri, stranjače na 3 dijela za 1 krevet po K 27.—, boje K 33.—. — Razasilje franko pouzećem od K 10.— napried. Zamjenu i vraćeno pri-znaje ako se poštarina plati.

Benedikt Sachel, Lobes, br. 933
pošta PILSEN, Česka.

OLOVKE

u korist družbe sv. Cirila i Metoda

dobivaju se u

tiskari Luginja i drug. u Puli
ulica Giulia 1.

uz cionu od 2 do 10 para.

o o JEFTINO I BRZO. o o

CIJELI KREVET

sv. isповјed i pričest

Izradjuje

NARODNA TISKARA
LAGINJA i dr. — PULA
Via Giulia, 1.

o o JEFTINO I BRZO. o o

Soboslikar

VLADIMIR VOJSKA

PULA — Via Sergia, 59.

Preporuča se p. n. općinstvu grada Pule i okolice za soboslikarske i ličilarske radnje.

Izradba moderna, ukusna i trajna.
Cijene umjerene.

Poslovno geslo :

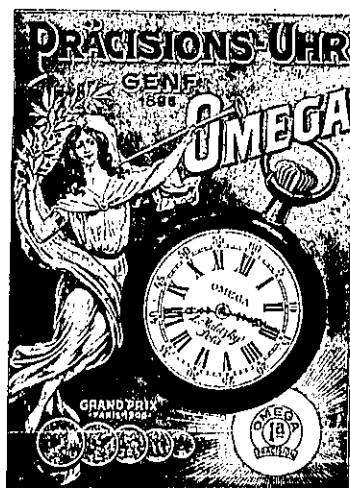
- Uz mali dobitak, veliki promet, -
Istodobno samo dobra roba.

Imati dobro iduću žepnu uru nije uvijek prieka mišlja. Inak za one, koji trebaju žepnu uru, a to je uz danušnje prilike svaki koji praktično živi, ima samo lakovu vrijednost, koja je doista pouzdana. Bolje je no imati uru, nego li čekvu koja neida točno. Dobra i pouzdana ura šava do štete i neugodnosti, nótroba se bojati da će se nepotrubno vrijeme staman potratiti. Ročista moći će se točno obavljavati.

Ako dnke trebato takovu uru, to vam se najbolje preporučuju dobro poznate ura kao: ORIGINAL GLASHUTTE, SOHAPFHAUSEN, OMEGA, MORRIS i ORIGINAL ROSKOPF-PATENT od zlata, srebra, nikela i ocjeli imade uvijek veliki izbor na skladištu

Ljudevit Malitzky, urar
PULA, via Sergia 65.

Daje se eventualno i na obročno odplaćivanje. Veliki izbor svih drugih ura njičatica, budilica, briljantno i oplično sivari, i potrošilino za pušanje. Pošto čekto mienjam robu, to ne držim cijenila dosti je kod naručbe navesti vrst robe. Uz dobro jamstvo i preporuku našom sivari na izbor.

Svi u krojački salon Zovlića I I

Trgovina manufakturne robe i krojački salon MARKO ZOVIĆ - PAZIN

Skladišate odijela najmodernijeg kroja i sukna, kao i samog sukna za muške i ženske

uz tvorničke cijene.

Svakomu je slobodno pogledati i promjeriti robu.

Zašto može Zović za 30% jeftinije prodati šivaći stroj ?

Zato! jer radi bez agenta!

Osam-godišnja garancija.

Konkurencija isključena.

Brza, točna i solidna posluga.

ODPREMNIČKO I KOMISIONO DRUŠTVO

„BALKAN“

d. o. s. j. u TRSTU

RIVA GRUMULA broj 14.

Telefon 2160.

Brajavi: BALKANSPED.

Žiro-račun kod „JADRANSKE BANKE“ u Trstu.

Prima u svoje dobro uređjene magazine svaku vrst gospodarskih proizvoda, daje na iste predujmove a uz vrlo povoljne uvjete i brine se za prodaju istih najkulantnije. Iste tako kupuje i prodaje svaku vrst robe po nalogu i na račun svojih mušterija najpovoljnije. Otvara carinske kredite, ocarinjuje robu i daje zajmove na robu ležeću u javnim skladištima.

Otprema svaku vrst pošiljaka u svim pravcima točno i brzo, obavlja reklamacije i daje svako stručno razjašnjenje i uputu brzo i badava.